

Uitvraag belasting landbouw

Datum: 31-3-23

Inleiding: Nederland moet vanuit de derogatiebeschikking nutriënten verontreinigde gebieden (verder NV-gebieden) aanwijzen waar aanvullende maatregelen gaan gelden ter verbetering van de waterkwaliteit. Deze aanwijzing moet gebeuren voor gebieden waar de oppervlaktewaterkwaliteit niet voldoet aan totaal N en totaal P (KRW-norm zomerhalfjaargemiddelde) en voor gebieden waar de grondwaterkwaliteit niet voldoet voor nitraat. Deze aanwijzing moet per 1/1/2024 definitief worden gedaan. Deze aanwijzing wordt in een werkgroep “aanwijzing NV-gebieden per 2024” met LNV, I&W, Unie, waterschappen, IPO, STOWA en Informatiehuis Water. Om deze aanwijzing te kunnen doen is informatie nodig vanuit de waterschappen. Hiervoor komen twee uitvragen; de voorliggende vraag en een uitvraag betreffende de indeling van toestroomgebieden.

Derogatiebeschikking:

*Nederland zorgt uiterlijk op 1 januari 2024 voor **een nieuwe aanwijzing** en **een nieuwe kaart** van gebieden die verontreinigd zijn door **nitraten en fosfor uit agrarische bronnen** (“met nutriënten verontreinigde gebieden”), die alle stroomgebieden omvat waarvan de meetpunten aangeven dat de **grond- en oppervlaktewateren gemiddeld of incidenteel met nitraten** zijn verontreinigd, **gevaar** lopen te worden verontreinigd **en een stijgende tendens** vertonen, of **eutroof** zijn, of **dreigen eutroof** te worden.*

*Met ingang van 1 januari 2024 gelden een definitieve aanwijzing en kaart van met nutriënten verontreinigde gebieden, die ten minste de in 2023 aangewezen gebieden omvatten, alsmede elk ander extra gebied waar de bijdrage van de landbouw aan de nutriëntenverontreiniging significant is, d.w.z. **meer dan 19 % van de totale nutriëntenbelasting**.*

Doel: deze uitvraag heeft als doel inzicht te krijgen in welke gegevens er beschikbaar zijn over belasting met stikstof en fosfor vanuit de diverse bronnen naar het oppervlaktewater. Daarbij wordt gekeken naar op welk detailniveau deze informatie beschikbaar is en hoe nauwkeurig de data is. Deze informatie is nodig om een voorstel op te kunnen stellen door de werkgroep NV-gebieden. De werkgroep komt op basis van de beschikbare informatie met een voorstel hoe op basis van de beschikbare informatie invulling kan worden gegeven aan het criterium 19% belasting vanuit de landbouw. De werkgroep zal het voorstel toetsen bij de partijen (LNV, I&W, IPO, Unie). De Unie zal dit agenderen bij de Commissie Waterketen en Emissies ter bespreking en advisering aan de Minister van LNV en I&W. Uiteindelijk besluit de Minister van LNV, mede namens met de bewindspersonen van I&W, hoe om te gaan met het criterium >19% van de belasting vanuit de landbouw komt. En hoe omgegaan kan worden met mogelijke verschillen tussen waterschappen. Voor het aanwijzen van NV-gebieden voor grondwater loopt een apart traject.

Deadline: deze uitvraag is op 31 maart naar alle waterschappen toegestuurd. Het verzoek is om uw reactie uiterlijk **11 april 12 uur** in te sturen zodat deze besproken kan worden in de volgende bijeenkomst van de werkgroep aanwijzing NV-gebieden 2024.

Vraag: kunt u onderstaande tabellen invullen?

De werkgroep NV-gebieden wil de verschillende indelingen kunnen afwegen om tot een voorstel te komen. De werkgroep maakt onderscheid in:

- de toestroomgebieden dan wel afwateringsgebied van de 745 KRW oppervlaktewaterlichamen (uit de stroomgebiedsbeheerplannen 2022-2027);
- deelgebieden die zijn ontstaan bij de Provinciale Programma's Landelijk Gebied (PPLG's van het NPLG, beschikbaar bij je NPLG-coördinator van het waterschap of bij de provincie);
- de 21 waterschapsgebieden;
- de 6 RBO stroomgebieden;
- heel Nederland.

Deze uitvraag is met Informatie Huis Water (verder IHW) besproken om te bepalen welke data al beschikbaar is bij IHW, zodat deze niet opnieuw hoeft te worden uitgevraagd bij de waterschappen zodra de data gevraagd wordt om de NV-gebieden aan te wijzen. Dit is aangegeven in tabel 1.

Voor vragen kunt u contact opnemen met [REDACTED] (UvW) of [REDACTED] (Ministerie van LNV)

Waterschap	Noorderzijlvest
------------	-----------------

Tabel 1

Vraag	Antwoord
Heeft uw waterschap een bronanalyse laten uitvoeren voor Totaal N en Totaal P en over welke periode is deze uitgevoerd?	Ja, 2014-2017
Welke organisatie heeft de bronanalyse uitgevoerd?	WenR ([REDACTED]) en Arcadis ([REDACTED]) in 2022-2023
Is deze analyse uitgevoerd voor het gehele beheergebied? Zo nee, welk percentage van het landbouwareaal is er in meegenomen en welk deel niet?	Ja, 100%
Op welk detailniveau is de bronanalyse uitgevoerd (pixel grootte) en wat is de zekerheid hiervan? En met welke zekerheid/betrouwbaarheid?	Detailniveau is afwateringseenheid Sommige invoerparameters zijn wat grover afhankelijk van de data die WenR hanteert. De zekerheid en betrouwbaarheid schatten we in als hoog, met de kanttekening dat het een model blijft. Maar volgens WenR en Arcadis is dit het beste wat ze nu kunnen maken, mogelijk ook nauwkeuriger dan het model van Deltares.
Welke bronnen* zijn onderscheiden?	Tabel=Fosfor, bronnen zijn dezelfde voor Stikstof

	emissiebronnen	1 ^e schil	2 ^e schil	3 ^e schil	noord polderzijl	spijkster pompen	fivelingo
	uit- en afspoeling landbouw	4286	4578	51703	7349	15129	16595
	stedelijk groen uit- en afspoeling	119	115	5915	0	156	743
	natuur uit- en afspoeling	1002	674	9815	520	856	5100
	erfafspoeling + meemesten sloten	370	522	8938	47	265	1562
	rwzi	1233	836	13098	726	167	186
	regenwaterriolen	38	42	973	50	56	176
	overstorten	24	25	582	30	28	261
	industrie lozingen (vergund)	9	39	3725	52	7396	34
	overig industrie en stedelijk	628	587	9544	46	399	2284
	kwel (directe naar waterlopen)	7	5	1097	0	31	70
	atm. depositie	0	0	0	0	0	0
	watervogels	19	7	570	0	88	57
	nalevering vanuit de waterbodembodem	8642	4792	32790	11784	22896	21270
	wateraanvoer extern afkomst	96	346	16787	232	57	3358
	wateraanvoer binnen beheergebied	2701	3454	63311	16458	10633	4715
	totaal interne bronnen	16377	12220	138752	20606	47467	48339
	totale belasting	19174	16020	218850	37296	58156	56412
	Herkomst uit- en afspoeling: Actuele bemesting, historische bemesting, nalevering bodembodem, atmosferische depositie, kwel, infiltrerend oppervlaktewater, natuur						
Welke bronnen rekent u onder landbouwbijdrage?	Uit- en afspoeling landbouw, erfafspoeling, meemesten sloten, glastuinbouw						
Is voor uw gebied een kritische belasting bepaald? En voor hoeveel % van het gebied is (een omslag naar) helder water in beeld?	Wel voor het Paterswoldsemeer. (en mogelijk Leekstermeer) Nog niet voor de andere waterlichamen (zal dit jaar plaatsvinden i.h.v. technische doelaanpassing als gevolg van de bronanalyse)						
Heeft u aanvullende suggesties voor andere opties om informatie over belasting te gebruiken voor de aanwijzing? Bijvoorbeeld Emissieregistratie ¹ of MNLSO ² .							

¹ [Alle emissiegegevens op één plek | Emissieregistratie](#)

² [Meetnet Nutriënten Landbouw Specifiek Oppervlaktewater \(MNLSO\) - Deltares](#)

* bronnen waar aan gedacht wordt: actuele bemesting, historische bemesting, nalevering uit de bodem (mineralisatie), kwel en infiltratiewater, landbouw overig (glastuinbouw, erfafspoeling en meemesten sloten), uitspoeling natuur, RWZI's, atmosferische depositie open water, overige (riooloverstorten, bebouwd gebied, industrie, watervogels), inlaat rijkswater, buitenlandse belasting.

Tabel 2

Vraag, antwoord per indeling	Toestroomgebieden van de KRW-waterlichamen	PPLG deelgebieden	Waterschap beheersgebied	RBO stroomgebied	Heel Nederland
Kunt u gegevens uit de bronanalyse leveren op deze gebiedsindeling?	Ja	Is gedeeltelijk te aggregeren: hangt af van de samenloop van de deelgebieden met deelstroomgebieden	Ja	Nee	Nee
Kan dit voor alle bronnen*? Zo nee, voor welke niet?	Ja	Is gedeeltelijk te aggregeren: hangt af van de samenloop van de deelgebieden met deelstroomgebieden	Ja	Nee	Nee
Welke mate van onzekerheid geeft dit in termen van laag, middel, hoog, zeer hoog?	Onzekerheid is volgens de opstellers relatief laag. Voor een model is het heel goed, maar het blijft een model.				

* bronnen waar aan gedacht wordt: actuele bemesting, historische bemesting, nalevering uit de bodem (mineralisatie), kwel en infiltratiewater, landbouw overig (glastuinbouw, erfafspoeling en meemesten sloten), uitspoeling natuur, RWZI's, atmosferische depositie open water, overige (riooloverstorten, bebouwd gebied, industrie, watervogels), inlaat rijkswater, buitenlandse belasting.